

NĂM THỨ TƯ. — SỐ 157

JEUDI 18 MARS 1920

LE COURRIER DE LOUEST

ÉDITION EN QUOC-NGU

AN HÀ NHƯ'T BẢO

報日河安

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

Direction—Rédaction—Administration—Boulevard Delanoue, CANTHO

TÔNG LY: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

CHỦ BƯT: PHẠM-HY-XUÔNG

BẢN NHƯ'T TRÌNH

TRONG CỜ ĐÔNG-DƯƠNG

BỘN CHỮ LANGSA

BỘN CHỮ QUỐC NGŨ

TRỌN NĂM..... 3\$00
SÁU THÁNG..... 2 00

TRỌN NĂM..... 5 \$ 00
SÁU THÁNG..... 3. 00
BÁN LẺ MỖI SỐ..... 0, 15

BỘN QUỐC-NGŨ VÀ LANGSA

TRỌN NĂM..... 7\$00
SÁU THÁNG..... 4,50

Vì nào muốn rao báo về việc mua bán hay là mua nhựt trình xin viết thư cho M. Trần-đắc-Nghĩa mà thương nghị.

Mua nhựt trình thì kể từ đầu tháng hay là giữa tháng và xin phải trả tiền trước.

VIN DE CHINE DIT ALCOOL MÉDICAMENTEUX

RƯỢU THUỐC RẤT THẦN HIỆU

Bồn Dược Phòng kính cho chư Quý khách ở xa, gần hay rằng: Nhà nước cho phép Bồn Hiệu ngâm Rượu Thuốc tại Tiệm và đăng thông hành Lục-tỉnh; nên bồn Hiệu ăn hành ít thứ Rượu thuốc cho chư Quý vị xem, đăng mua mà uống thử coi cho biết hay dở thế nào. Những Rượu thuốc của Bồn hiệu ngâm, kể ra sau này: Và có một thứ Thuốc họ thiết là hay lắm, hiệu là: TRUNG-HUỆ CHÍ KHẢI THỦY, bất kỳ ho lâu mau, hễ uống vào nội trong 24 giờ thì thấy bớt liền;

Giá mỗi vế 0\$30, mỗi LỚ 12 vế 3\$00; Như chư Quý Ông muốn mua gởi thư cho Bồn hiệu thì bồn hiệu sáng lòng gởi thuốc lại lập tức.

TRANG CÁN PHONG THÁP TƯỚU

Rượu thuốc này, lựa ròng những thuốc thượng hạng mà chế ra. Các Y-sĩ bên Trung-quốc đã có thí nghiệm rồi, đều chứng các rằng: rượu thuốc này, phép ẩm chế rất tinh, dùng nó mà trừ bệnh phong-thấp, bệnh nhứt trong gân cốt và ại làm cho máu chạy đều, tuiệt là một thứ rượu thuốc rất nên thần hiệu.

Nó trị bệnh nhưc đầu phong, tay chơn phù thũng, da thịt sưng nhưc, đau ứng mỗi gối, tê tay tê chơn, đau nhưc trong gân cốt, các chứng thũng độc đi đứng chằng au, đau nửa đầu mình, (kêu là ban thân bất toại).

Im dung, hoặc uống hoặc thoa cũng đều hiệu nghiệm cả thấy, chẳng những là trừ bệnh mà thôi lại còn làm cho ăn mau tiêu, máu chạy đều, sanh tinh huyết.

Uống thuốc rượu này rồi tui tui thân khỏe khấn hơn lúc trước trăm phần người có bệnh uống thì trừ bệnh, người không bệnh uống thường thì mạnh giỏi luôn luôn, cả đời khỏi lo bệnh hoạn.

CƯỜNG CHƯỞNG BỎ HUYẾT TƯỚU

Là một thứ Bi-Truyền-Lương-Phương, chọn rất ròng những thuốc tốt thượng hạng, quý trọng vô cùng, lại có gia thêm Nước-Sắc, hiệp lại mà chế ra thứ rượu thuốc này. Các Y-sĩ bên Trung-quốc, đã thí nghiệm và chứng chắc rằng: Thứ rượu thuốc này là một thứ hay sanh tinh bổ huyết và thêm sức mạnh cho con người.

Sắc dục quá độ, nhưc đầu chóng mặt, thân hư di tinh, Dương-Vật-Rất-Cử đau lưng mỗi gối, khí huyết hao kém, tứ chi mỗi mệt, đờn bà đường kinh không đúng, bạch đới xích-dái đờn bà sanh đẻ yếu đuối da mặt mét vàng.

Chẳng luận đờn ông đờn bà, các chứng bệnh thuộc về bệnh hư bệnh tổn thấy đều dùng được. Uống nó thì nó hay sanh tinh thêm huyết khỏe khoắn tinh thần những người không con uống thường chắc sẽ có con, lại còn hay trừ những vật thực ăn không tiêu, tích trữ trong bao-tử.

Hễ uống rượu thuốc này thì đầu bặt chỉ nó trừ cùng nổi.

BẮC-BO-VỆ-SANH-TƯỚU

Con người ở đời, phải cho biết cách vệ sanh thì trong mình khỏi mang tật, bệnh ít sanh. Còn như mạng sống của con người là bởi nhờ nơi khí huyết sung túc. Chớ như những người tinh thần hoãn hốt, chẳng biết thêm ăn, tứ chi rũ liệt, lỗ tai lùng bùng, con mắt mờ mệt, ấy là bởi huyết suy, khí kém, trái tim và trái cật đều hư.

Bồn dược phòng hằng đa tâm chú ý, tiệm Phương kia thế họ hết sức mới chế ra được một thứ rượu thuốc Vệ-Sanh này. hễ Am hư thì bổ Am, dương hư thì bổ dương, chẳng luận trẻ già, đờn ông đờn bà, người nào khí hư huyết hạc, thất thủy kém hao, hễ uống rượu thuốc này thì đăng tráng tinh sanh huyết, chẳng những là đăng khí huyết sung túc mà thôi, lại còn tiêu trừ há bệnh.

Uống rượu thuốc này đăng thường thì đăng sống lâu, người không con uống thường chắc cũng có sanh con, thiết là một thứ Vệ-sanh chi tánh được đó.

Phải uống cho thường thì mới thấy hiệu nghiệm là dường nào.

HO-CỐT-MỘC-QUA-TƯỚU

Rượu thuốc này chế ra bằng Hồ-cốt và Mộc-qua, bồn dược phòng chẳng nài công khó chế luyện kỹ càng, và chọn thứ thuốc thiết tốt hiệp lại mà làm ra thứ rượu thuốc này, ai có bệnh như sau đây, hễ uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Đau trong xương, tứ chi rũ liệt, đi bước không vững, da vàng, chơn thũng khí hư huyết trệ, nhưc đầu phong, các thương thứ tích, cốt khí tìm la.

Nếu ai có các chứng bệnh kể trên đây thì nên dùng thứ rượu thuốc này mà uống hay là thoa thì hiệu nghiệm dĩ thường, thiết là một thứ thuốc hay để nhưc.

Bất kỳ đờn ông đờn bà, hễ uống nó cho thường thì mau tiêu hóa vật thực, lại thêm khí lực hồi gia, khỏi lo bệnh hoạn về sau mà lại đăng sống lâu thêm nữa.

THÔNG-TRỊ-MAO-KÊ-TƯỚU

RƯỢU THUỐC BỊM BỊP

Thứ rượu thuốc này, chuyên trị các chứng phong thấp, huột lược thớ gân, ấy là một thứ thuốc bí truyền linh nghiệm để nhưc.

Các chứng phong thấp, chẳng luận lâu năm hay là mới cũng đều trừ được, còn nhưc đau lưng, nhưc tay, mỗi chơn, đau trong xương, hay dục gân, hoặc bị té bị đánh mà sưng mình, hay là tay chơn bại hoại. Các chứng ấy hễ uống vào thì thấy hiệu nghiệm liền.

Phải tùy theo chứng bệnh mà dùng, chẳng nên uống cho quá độ.

Mấy-thứ rượu thuốc này của bồn Dược-Phòng ngâm tại tiệm và mỗi khi ngâm thì có một ông Langsa đến nghiệm chất chẵn, hiệu Trung-Huệ Dược Phòng tại Cholon đường Paris số nhà 89, như chư qui khách ai muốn dùng thử thì xin hãy đến tại tiệm mà mua thuốc rượu này có nhân để hiệp Trung-Huệ Dược-Phòng thì chẳng lầm đồ giả mạo. Còn ai ở xa mà muốn dùng rượu thuốc này thì xin gởi thư để chỗ ở cho ký lưỡng thì bồn Dược-Phòng sẽ gởi thuốc đi tức thì, xin quý khách thử qua sẽ biết.

TRUNG-HUỆ-DƯỢC-PHÒNG.

89 Rue de Paris Cholon.

Cac nhà Annam

Hãy nhớ khi mua thuốc mà uống cho dặng mạnh, giỏi, thì hãy hỏi thăm, mấy người lớn cũng là ông già bà cả, những kẻ ấy sẽ nói cho mà biết tiệm thuốc PHARMACIE NORMALE của ông H. DE MARI nhứt hàng bảo chế y sanh, tại đường CATINAT số 119 SAIGON, là có danh tiếng lắm, vì bán rông những thuốc nhứt hàng, không hề làm gian dối bao giờ. Lại giá bán thì cũng ới, không khi nào thấy người An nam tới mua mà bán mất hơn người Tây dân.

NHỮNG THUỐC THÂN HIỆU

Vin tonique du Dr H. DÉEM:

Thư cừu này dùng mà bỏ, những người ốm-o hay đau, rét, và nhứt là cho người đến bà có thai dùng thì con mình sanh ra có da thịt và mạnh giỏi.

SOLUTION Dr DÉEM

Trừ bệnh nha phiến rất mau và không có phá đau

BÁN RÔNG THUỐC THƯỢNG HẠNG
và nhiều hiệu có danh tiếng dầu bạc hà **ESSENCE DE MENTHE DE MOLINIER**, tốt bực nhứt.

Chánh tiệm trừ thuốc hoàn PILULES PINK trị bệnh mất máu xanh xao, lại uống nó thì giữa dặng các chứng bệnh ho, lao, tổn.

PHARMACIE NORMALE:

H. DE MARI, PHARMACIEN DE 1re CLASSE

Có bán các thứ thuốc đã kể tên trên đó, và có bán các thứ thuốc khác, cũng hiệu nghiệm vậy.

HÀNG HẬU GIANG

vốn dặng 600.000f

Hàng này của Lausa và Annam dặng vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đủ các thứ hàng hóa vật dụng. Nổi tặc một đặc là tại Saigon có món chi thì trong hàng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt.

Cũng gửi hàng cho các xứ xa: ai mua món chi xin viết thư ngay cho Hàng, thì Hàng sẽ gửi hàng lập tức.

Xin quý vị đến xem Hàng chơi thì rõ.

Có trữ bán:

Rượu rom hiệu Stella

Làm rông bằng cho lánbước miá.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lánb và bán lại khối trả tiền trước.

TIỆM

Trương-văn-Hạnh

Sadec

Có bán xe máy mới và đồ đồ, phụ tùng xe máy và sửa xe. Lành thạp mượn đèn khí đã (carbure) theo cuộc quan, hôn, tan, tế, kỳ yên, Tân gia, hạ thọ, khăn đen bằng nhiều tây và khăn bông tốt thượng hạng, bán mới và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin, giầy hăm-ét để cỡ đóng theo kiểu kim thời. Quý ông ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gửi thư cho tôi. Tôi sẵn lòng ký lưỡng mà gửi contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hạnh.

Cần khải.

AN HÀ NHỰT BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM

MỤC LỤC

1.— Nghĩa dân phụ tá Quốc-trái	6.— Thầy pháp ăn tết
2.— Cát nghĩa về Quốc-trái 1920	7.— Bạc giầy năm cắt
3.— Lời bỏ cáo	8.— Tổng bản
4.— Lễ khai trương rất trọng thể	9.— Văn tế kỵ-nữ
5.— Đáp từ cùng ông Huỳnh-kim-Phong	10.— Thi diếu

附 借 國 債	SOUSCRIVEZ A	義 民 必 宜
	L'EMPRUNT NATIONAL	
	Nghĩa dân nên mua giầy Quốc-trái	

NGHĨA DÂN PHỤ TÁ QUỐC TRÁI

Người ở đời: tưởng lại có hai việc rất quang trọng buộc cho mình phải lo hơn hết: một là quốc, hai là gia. Hiệp lại mà nói thì là Quốc-gia, chia ra thì gọi quốc là nước; gia là nhà. Hễ gọi là một nước, thì tất nhiên phải có hiệp lại đôi ba chục triệu cái nhà mới thành ra một nước, đây là nói về nước nhỏ; hoặc có cũng năm bảy nước nhỏ hiệp lại mà làm một nước lớn. Chữ quốc với chữ gia thật rất tương thân, chẳng rời nhau, có nhà phải có nước, có nước phải có dân. Hễ là: đứng làm dân trong nước phải lo cho nước-nhà, nước-nhà giàu thì dân dặng mạnh. Có câu: quốc phú tắc dân cường.

Vì như Đại-pháp quốc là Thầy Bảo-hộ ta, trải mấy năm chinh chiến giữa đám giặc rất nên kịch liệt rồi đó, thì cũng nhờ trong quốc dân kẻ ra làm quan, người ra làm binh, kẻ thì giúp công, người thì giúp của, thầy thầy đều nhứt tâm phò trợ mới chiến thắng dặng A-lơ-màn.

Thiết nghĩ: việc lo cho nước nhà cũng chia ra làm hai hạng: một hạng là lúc quốc gia đương chinh chiến, mình giúp sức binh lương cho dặng chiến

thắng khái hoàn. Một hạng nữa là: lúc toàn thắng khái hoàn rồi, mình phải phụ tá quốc-trái dặng bổ khuyết mấy chỗ điều tâng binh hỏa mà giúp cuộc trị-an.

Có nhiều người chưa rõ, trong khi chiến tranh bãi rồi, phận mình là nghĩa dân phải đối với nước-nhà là thế nào...? Phải biết rằng: khi chiến-tranh chung cuộc rồi, nước ưu-thắng hay là nước liệt-bại gì cũng phải từng thiếu về phần tài-chánh ráo. Bởi vậy, mình là dân trong nước, nước trị mình yên, nước nghèo mình khổn, há không hết lòng cùng nước mà lo cho vững dặt cõi bờ sao?

Chư tôn có nhớ lúc Nhựt-Nga chiến hậu rồi, tại Nhựt-bồn có nhiều người dờn bà hết lòng lo «phụ tá quốc-trái» mà giúp cuộc trị-an cho nước nhà. Mấy người dờn bà Nhựt-bồn làm như vậy, là vì họ nghĩ rằng: họ tuy là phận nhược chất liễu bờ, phần diện huê mi thì mất đầu; song họ cũng là một phần tui con trong nước cũng có một cái nghĩa vụ làm dân mà đối đãi cùng nước nhà vậy, lẽ nào khoan tay ngồi ngó cho đành sao....?

Nay Đại-Pháp quốc là thầy Bảo hộ chúng ta, che chở đường tên mũi đạn cho chúng ta, từ Nam chí Bắc, trong lúc giặc kinh thiên động địa đã qua rồi đây mà chúng ta dặng an hưởng thái bình, ăn no ngủ yên, lẽ nào chúng ta chẳng niệm cái thâm ân đó sao....?....!

Vậy kỳ quốc-trái 1920 này, dặng mà tể cấp bồi-bổ về việc trị an trong nước, chúng ta là tui dân của Mầu-quốc, bốn phận ta phải lo, phải làm làm sao cho tròn nghĩa vụ với nước nhà mới phải. Dặng vậy mới gọi là nghĩa-dân đó. Xin Đồn-bang xét lấy, mau mau phụ tá quốc-trái kỳ này cho sớm đi.

A. H. N. B.

PROVINCE DE CHOLON *Cắt nghĩa về Quốc-trái 1920*

Quốc-trái 1920 này là giúp Mầu-quốc cho dặng lập lại các sự bị giặc-giả làm tàn hại bá tánh, chịu tiền cho kẻ bị tàn tật vì bị tên đạn và cho kẻ mồ côi có cha, có chồng, chết, tử trận vân vân.

Trong hai năm nay lúa lên giá bội nhĩ thì chủ điền rất dặng thanh. Phải biết sự thanh giá ấy là bởi tại trận giặc này mà ra, nhứt là vì nước Langsa dặng trọn thắng, nên ta khuyên kẻ có của chớ bỏ qua.

Tục ngữ có câu: *Ăn trái nhớ kẻ trồng cây!* Mình dặng thanh phải hiểu nhờ tại dân. Vậy ta trông cây những kẻ có của sẽ không từ nan giúp Mầu quốc lần này nữa, và lại dặng tiếng giúp nước, mà lại dặng lợi. Ta cắt nghĩa sao mà dặng lợi:

1. Vì trong lúc Quốc-trái kỳ 1920 này giá bạc đang lên giá cao, sánh lại năm 1918 một hiệu Quốc-trái vốn là 70 quan tám mà phải đóng cho tới 17, 18 hoặc 19 đồng bạc, tùy giá bạc lúc ấy dặng 4 quan, hay là dưới 4 quan.

Còn năm 1920, tiếng nói là một hiệu Quốc-trái 100 quan vốn mà kỳ dư

sẽ đóng có 7\$00 nếu bạc dặng giá 14 quan năm trở lên, còn như giá bạc trên 15 quan năm thì sẽ đóng có 6\$50 mà thôi.

Ấy không phải nhiều bạc, mà lại dặng nhiều quan.

Ta sẽ tính bạc ngày đóng tại kho và có dư bao nhiêu sẽ dặng trả lại cho chủ đóng bạc.

2.— Quốc-trái 1920, nhà nước phân hạng trả trong 60 năm cho hết số.

Nghĩa là: Phân ra 120 hạng trả, mỗi 6 tháng xỏ số trả bởi một kỳ, số nào ra thì ấy dặng trả tiền vốn và lời lại, mà khi trả thì trả 150 quan vốn và thêm lời đầu cho mấy năm cũng trả y số 150 quan vốn, sự may ấy tại nơi vận mạng còn số nào chưa ra, thì bao giờ cũng hãy còn dặng ăn lời 5 phần một năm.

3.— Trong lúc này giá bạc 15 quan năm song còn hoặc trời hoặc sụt; sự chắc hơn hết là không thể lên giá quá lẽ hơn nữa dặng, có lẽ hơn là bạc lần lâu sẽ sụt giá, mà hề giá bạc càng sụt bao nhiêu thì chủ giấy Quốc-trái sẽ dặng lợi bấy nhiêu, sự lợi ấy phải thấy trước mắt.

Ta cắt nghĩa cho rành cho dặng mỗi người hiểu sự hơn sự thiệt, song ta cũng biết chẳng phải là tại sự ham lợi mà kẻ hào tâm sẽ đóng Quốc-trái thật là bởi có lòng thành giúp nước mà thôi.

Mở cuộc Quốc-trái ngày nay cho tới ngày 20 Mars 1920 thì hết.

Cholon, le 3 Mars 1920.

L'Administrateur,

L'HELGOUALCH.

GOUVERNEMENT DE LA COCHINCHINE PROVINCE DE BENTRÉ *Lời Bỏ Cáo*

CHO NHƠN DÂN TOÀN TỈNH TƯỜNG TRI

Quân Già-mang nó muốn gồm thâu cả dân tộc vào luật bạo tàn của chúng nó.

Đại-pháp ra hết sức của con dân mình mà chống cự, lại cũng nhờ có đường tử dân các Thuộc-địa ra công tiếp chiến. Mỗi người tùy theo thể lực đã ráng sức giúp quê hương. Những người ra trận thì liều mình tử chiến mà bảo toàn cho thê-tử và tư-sáng của chúng dân. Ấy vậy các người nhờ đó mà khỏi bị hại về cơn binh cách.

Quân Già-mang nay đã qui hàng, nhưng mà trước khi đánh đuổi chúng nó ra khỏi địa cảnh Đại-pháp, thì chúng nó trong lúc gần thua ngày giận đã phá tạc vườn rẫy, đốt sạch cửa nhà của dân

lành; lại trên phương bắc Đại-pháp, chúng nó dùng thần công đại bát bắn phá các lò chư-công kỹ nghệ, các hầm than, hầm sắt, cướp giết cả đồ khi nghệ. Khi thắng trận rồi Nhà-nước lần lần mới thấy rõ ràng sự thiệt hại này kẻ sao cho xiết. Và chẳng các lò, các xưởng, các hầm, là cái đại hữu ích cho trong nước. Dân chúng nuôi mình cũng nhờ đó, các thuộc địa cũng nhờ đó mà, mau tấn bộ. Phải có cả triệu bạc mới gầy dựng chư công kỹ nghệ ấy lại được. Vậy phải vay hồi của ai bây giờ?

Thế thường cha mẹ phải nhớ con: «*Gia bản tri hiếu tử, quốc loạn thực trung thân*». Bón tui nhân dân đây cũng là đồng tui con của Đại-pháp. Và lại các người đã nhờ Đại-pháp là Mẹ nuôi bảo hộ, khỏi bị quân Già-mang nhiều hại, bắt giết vợ con, cướp giết của cải, mấy đều ấy vốn chúng nó làm

rồi khi xâm ranh Đại-pháp. Nếu các người không nhớ đến những ơn này thì trong lòng các người có dặng an không? Ta có dịp mà rõ rằng các người đã biết ơn dày cả thể, ra tiền mấy phen mà vừa giúp Mậu-quốc trong cơn bí yếu.

Hiện nay, tình hình như trời thương các người về sự biết ơn dày nghĩa nặng này. Vì dầu dầu, vừa đây, nhà dầy nường lúa, mỗi người đều bán dặng giá rất cao, nhà nhà dầy đủ, vui vầy hơn hờ trong ngoài.

Vậy ai dám tưởng rằng các người không sẵn lòng mà ra sức một phen nữa ngày sau cũng sẽ được thưởng như bây giờ. Vì một ít đồng bạc của các người xuất ra mà giúp cho Nhà-nước, các người cũng không phải bị nhĩa ân nhĩa nợ; các người cũng rõ biết rằng bạc ấy không phải mất đi đâu, vì nếu các người chưa hiểu, thì cũng có con cháu của các người mà Nhà-nước mỗi ngày lập thêm trường dạy dỗ, cất nghĩa cho các người rõ.

Trước khi khởi các trận giặc rất kinh khủng này, ai mà không biết rằng Nhà-nước Đại-pháp đã có cho thuộc địa Đông-dương vay hơn ba trăm triệu quan dặng mà đào kinh đắp lộ, lập đường xe lửa, lập bến tàu, cũng là các việc hữu ích cho trong xứ mau mau trở nên thanh mậu, dân Anam chóng chóng bước đến chốn văn minh.

Mấy đều nhà nước Đại-pháp đã công bố cho các người nay các người có lòng nào mà chẳng trợ giúp lại sao?

Nếu quả không thì chẳng là các người làm nhục nhả cho quê hương Nam-việt lắm sao!!!

Kỳ Quốc-trái rồi là lúc công cuộc chiến tranh đương làm vỡ lở Toàn-cầu.

Những khi giá ghê gớm đã làm đất đỏ thành hư cho đến đôi người chẳng

nhìn được chốn củ làng xưa, thậm chí trăm ngàn thân công đại bát, tiếng nổ rung động cả trời, dầu bức thánh hiền đi nữa, trong lúc đó cũng chẳng dám biết chắc, cái vận mệnh quê hương về sau ra thế nào nhứt là đường công thương kỳ nghệ.

Xưa nay vẫn có câu: Nước trị dân an trong xứ thái bình thì dân được an cư lạc nghiệp. Ấy chánh là lối này.

Các người đã cho Mậu-quốc vay nhằm lối đồng bạc được cao giá tiền quan hơn trước khi có giặc. Ai cũng tưởng hễ yên ổn rồi chắc đồng bạc cũng xuống lại bằng giá như xưa. Ai ngờ giá bạc càng ngày càng cao; những người chẳng nghe lời quan trên ân cần cũng dần dần dành lại bán để phước của mình đi, thì những người ấy đã lỗ tiền. Còn ai có lòng dè dặt chẳng bán dợt cho các việc được yên ổn như xưa thì chẳng những khỏi lỗ mà có khi cũng chắc được lợi nữa.

Lúc này chẳng phải như xưa; đồng bạc Đông-dương thiệt là cao giá hơn lúc nào hết.

Một đồng bạc giá đến 15 quan năm tiền. Kỳ Quốc-trái trước các người đóng mỗi số 70 quan tám tiền tính ra bạc gần 17\$ chứ nay mỗi số một trăm quan các người sẽ đóng chừng 6 đồng mấy mà thôi. Lại mỗi kỳ sáu tháng có xổ số. Nếu các người trúng thì được lãnh 150 quan mỗi số.

Một người điền-chủ nào, có nhà cửa đất cát chút đỉnh toại chí vì năm nay mùa màng được thanh, muốn tỏ lòng trung tình với Mậu-quốc mà cho Nhà-nước vay chừng Năm trăm quan.

Nếu giá bạc là 2f. 50 như khi chưa khởi giặc thì người ấy phải đóng là... 200\$00. Còn hiện lúc này bây giờ thì phải đóng có 33\$00.

Nếu đón rồi mà giữ giấy Quốc-trái cho đến chừng giá bạc xuống từng tiệm giá bạc khi trước giặc (tích trữ bốn quan thì tự nhiên được lợi đến bốn phần.

Và lại trong mỗi sáu tháng lại có một kỳ xổ số, bề số hiệu giấy Quốc-trái nào trúng thì dặng lãnh 150 quan. Vậy bây giờ đóng vô có một trăm quan mà không chừng sáu tháng một năm chỉ đây lại may mà trúng số lãnh dặng đến 150 quan. Hỏi vậy chớ trong đám lương dân có bao người điền chủ nhõ nào mà trong lúc này chẳng khứng cho Nhà-nước đã bảo hộ mình, vay chừng 30\$ sao?

Các người phải suy cho cùng tốt nẻo chẳng có sự hại tri của Nhà-nước thì phải khôn khéo là đương nào! Có dầu được yên ổn, mà sum vầy nơi gia nội mà hưởng cái mùa màng thanh mậu này đây: có lẽ cha con chồng vợ phải chi li dôi khó nơi tha cảnh; ai mà giữ gìn hương khói cho mồ phần tiên như?

Hỏi các bậc phú gia, cùng nhà tám thương dư ăn dư để! Bốn phần các người phải biết ơn Mậu-quốc. Phàm làm người mà vong ân bội nghĩa, khi đến lúc mình có việc ai mà giúp lại, và những người như vậy xứ nào, xứ nào cũng chê bai hiểm nhẽ.

Hỏi các bậc phú gia, và các nhà hào họ làm thương! Các người có đủ sức mà tỏ lòng phải với Nhà-nước. Nhà-nước cũng biết chắc rằng sẽ nhờ các người giúp sức mà gây dựng cuộc điều tàng sửa sang thành thị lại như xưa.

Ấy vậy các người có dư giả bao nhiêu thì phụ trái cho Nhà-nước trong lúc này đến ngày 20 Mars thì sẽ k hóa số.

PHÁP-QUỐC VẠN RUỆ!

Quan chánh chủ tỉnh

Ch. BELLAN

Lễ khai trương rất trọng thể

Từ ngày chuồng cạnh tranh vừa đỏ, giầy đoàn thể mới giăng, thì tại làng Phú-sơn tổng Lợi-thuận, những trang thức giả và các đứng hào gia, hiệp tư bốn lại mà lập một tiệm bán đồ tạp hóa để hiệu là «Phú-sơn thương-cuộc» khi sắp đặt rồi thì công cử ông Phạm-trung-Ngôn, Hội-dồng-địa-bạt, làm chánh hội trưởng. Ông Nguyễn-phong-Cương và Cao-hưng-Long làm Phó Hội trưởng, Cao Hải-Đề làm Từ-hàng, Lê-văn-Phuông làm Thủ-bổn. Trần-thanh-Xuân làm Quán-Lý, và 12 vị Hội viên cùng các vị có hùn không kể tên vô đây, khi cử đặt xong, thì lo việc góp phần hùn, đi mua hàng hóa sắp đặt yên bài rồi là ngày 21 tháng chạp Annam, tên mở cửa tiệm ra mua bán cho kiếp tết, nên không kịp khai trương, nói cho phải cũng nhờ Annam thiệt đến mua giúp cho tiệm trong lúc tết buôn bán coi mỗi cũng thanh bành, mà cũng có một hai người mặt Annam mà bụng chặc, đến tiệm Annam mua một món đồ giá đáng 0\$50, chẻ mắt không mua đi qua tiệm chặc mua cùng 0\$50 đồng giá mà lại la ó om sòm rằng tiệm Annam bán mất, thời gương xấu này chẳng nói chi cho nhiều, sau sẽ bày tự sự. Đây nói về cuộc khai trương của tiệm Phú-sơn thương-cuộc, hôm ngày mồng 4 tháng giêng Annam mới thuyết một tiệc làm lễ khai trương thì có mời ông Cai tổng Phạm-đại-Nhơn và các thân bằng ngọc hữu đến dự tiệc khai trương rất nên đồng đảo, khi mồng tiệc tới từng rượu sấm-banh, thì ông Cai tổng Phạm-đại-Nhơn đứng dậy mà chúc mừng cho tiệm (Phú-sơn thương-cuộc) Bốn Hội đồng

vững bước theo đường lối Hóa, bên chỉ mà giữ lấy mối lợi quyền, buôn bán choặng thanh hành, càng ngày càng tấn phát, (vở tay). Kể đó Monsieur Cao-hải-Đề đứng dậy đọc một bài chúc tụng lễ khai trương và lịch trấn các điều lợi hại như sau này.

CHƯ TÔN

Tôi lấy làm hân hạnh mà hiệp mặt chư tôn trong giờ này, là giờ lễ khai trương Phú-sơn thương-cuộc, vậy xin lịch trấn các điều lợi hại của bọn ta thì thổ trong lúc khởi đoan và hiện kim cho chư tôn tường tất, Từ ngày cuộc phong trào đề chế bác hóa, thì sơ phát hiện ở Saigon, kể lục châu ảnh hưởng đó mà lập hội kêu hùn, mong hiệp cổ lịch thương mà cạnh tranh quyền lợi, gọi vì chúng ta sanh trên bầu náo náo, phải làm làm sao cho trọn vẹn phận thần tử mà đối với quê hương, cho trọn vẹn phận râu mày, đối với di ban cho khỏi hổ, nên cũng noi gương nục châu mà xướng hội kêu hùn. Thời may chư tôn chẳng phụ nghĩa cả đồng bang đồng tâm cộng biểu, kẻ nhiều người ít, hè nhau ký tên vào sổ hùn rất đông. Trong mấy kỳ góp bạc thì cũng còn nhiều vị mất đa đoan việc nhà cho nên bẽ trễ, nên thương cuộc lúc đó tuy lập thành mà coi mỗi không vững dặng. Rồi lại thấy ngày giờ nhứt thúc là lối rằm 16 tháng chạp Annam tôi đề trẻ qua dịp tuyết Ngươn đáng thì lòng người giải đãi đi chẳng, cho nên bốn phận tôi là chức Từ-hàng phải đến trấn tổ các đền cho ông chánh Hội-trưởng rõ, bởi đó ngài mới phái cho tôi đi Mylho hiệp mặt M. Đặng-trưởng-Sanh là người thế quyền cho nhà buôn Lê-Thầy Saigon bỏ hàng về bán cho kiếp lúc tết, chẳng dè sở phí năng nề buôn bán thanh hành mà không

khá dặng cho lắm, và lại chúng ta mới dính thương lẫn này là lần thứ nhứt bước đường còn bỡ ngỡ vì chưa dặng lão thông, song chúng ta cũng phải quyết thế giữ giữ cho đến cùng mà mua lấy cái thịnh giá danh dự của thương cuộc ta và của đồng bang trong bốn tởng.

CHƯ TÔN

Phú-sơn thương-cuộc, tuy là một cái hội buôn nhỏ, song xét kỹ lại không sao mà ra dặng, là vì nếu nội các phần hùn dưng nệ xa gần tới lui dùm giúp, và các vị thừa hành đại biểu trong hội rèn lòng ngay thật, thì tất nhiên sẽ tấn phát thêm lên, nhờ vận hội mà chúng ta lập thành, song chúng ta cũng nên kẻ ít gương buôn cho chư tôn nhả thính. Là lúc Phú-sơn thương-cuộc mới khởi đoan kêu hùn thì có nhiều người di nghị rằng lời rằng lỏ, và cứ chê ẹp Annam ta làm gì hơn khách-trú, đến lúc khởi sự bán buôn có người tới mua món đồ giá dặng 0\$50 Hội bán 0\$45 lại chê mất, chạy qua tiệm chếc mà mua chư tôn hiểu người ấy qua tiệm chếc nói sao không?—nói vậy:—Tài Phú, cái này bán mấy?—Hà, ông mua tính 6 cái lẻ,—bên tiệm Annam bán có 0\$45 mà,—thôi, ông mua, bán lẻ-lẻ 0\$40 thôi lá,—Annam bán mất quá, các chú từ-miệt.

Rồi phải thôi sao, trả bạc xong, xách vật ấy, đem đến tiệm Annam liên trước mặt tài-Rhú mà mắng rằng: sao Annam bán mất hơn chếc, chư tôn nghị coi, có phải bọn chếc muốn phá hại cuộc thương mại của ta, và làm nhơ danh giá cho Phú-sơn thương cuộc chẳng, mà lại cậy tay Annam thứ giá làm bù nhìn mới tức cười cho chớ. Gương nói đây chẳng phải là bọn hạ lưu xá hội, vốn cùng nhà phiệt duyệt thơ hương, người mà hay so đo dượng ấy, có đáng buồn

chăng, có đáng hổ chăng? Chư tôn dẫu mà lời thì phi dèm xiêm biếm chê bao nhiêu thì ta cứ bền vững bấy nhiêu. Vậy chúng ta mà lập tiệm Phú-sơn thương-cuộc dặng thành tựu, thì chớ khá quên ơn trước là ông Chánh tổng Phạm-đại-Nhơn hết lòng kiểu lệ và chư tôn nên ghi vào dạ rằng: hội lập trong 3,4 tháng, từ kế đóng rồi, để trong phố của ngài bấy lâu mà ngài không tính tiền phố đóng nào, ngài là một người đại ân nhân của thương-cuộc ta đó, và ta nên cảm tạ cả thấy 3 ông Chánh phó Hội-trưởng và ban hội tạm thời, và cô bác xa gần có lòng giúp Phú-sơn thương-cuộc, nên rập nhau mà chúc.

Đại Pháp thái bình

Nam kỳ thanh trị

Chánh tổng Phạm-đại-Nhơn trước lộc gia tăng, Phú-sơn thương-cuộc, vĩnh chấn bồng đồ.

(vở tay)....

Cao-hải-Đề

Đáp từ cùng ông Huỳnh-kim-Phong

Điều thứ nhứt: ông trách và hỏi, trong bài (mối tệ rất lớn) của tôi dặng trong báo An-Hà, ông hỏi tôi rằng: trong Lục-tinh Nam-kỳ biết bao nhiêu làng, và mỗi làng cả và tân cựu biết bao nhiêu Hương chức, dẫu có quấy lỗi đâu có người có phần, chớ không phải mỗi làng mỗi quấy, mỗi ông Hương chức mỗi tệ, sao tôi lại trách cứ làng nào, và bầm he Hương chức mà không biết Hương chức nào, và tôi nói rằng hữu nhân vô châu,—xin hỏi đáp, biết rằng: hương dũ đồng hương, đánh trống động chuông, bứt mây động rìng, nhưng mà mĩa sâu

có lòng, nhà dột có chỗ, lời tôi nói trong bài mối tệ rất lớn đây, thì như nước biển hồ lai láng, ai có thói tệ, thì hổ với tệ, ai có đều quấy thì then cùng quấy, chớ không phải tôi gây gỗ, hay là cãi cò với ai, mà thị tác hành, phi tác chí, cho đích xát, đích danh.

Điều thứ hai, ông hỏi tôi rằng: sao tôi nói làng không ra mà tranh thương cùng khách trú; rồi ông lại nói, làng gì làng phải ra mà tranh thương, làng gì là làng đi buôn bán, làng thì dè lo việc chánh trị, trật tự trong làng, cùng là giữ gìn đạo tặc trong làng, hoặc là hoan hôn, tan, tế, kỳ chư thần bái xá tắc, vì tri phong-tục của ông bà ta từ xưa.... —Xin hỏi đáp, ông Huỳnh-kim-Phong ơi! tôi đây cũng là làng, cũng rõ đều chánh trị, kỳ chư thần, bái xá tắc, và hoan hôn, tan, tế, vậy, nhưng mà không phải làm làng thì cứ lo cộ bấy nhiêu đó mà thôi, còn như chếc Lý-Thiên là người ngoại quốc, buôn lung nhiều đều xi nhục dòng giống ta, trong Huế-kiểu nhứt báo, thì trong nhứt trình, có làm đều tai mắt khắp cả lục-châu, đều ấy dè cho dân chịu nhục còn làng không nhục sao? Ôi! ai là dòng giống con nhà Hồng lạc, nghe những đều thị nhục như vậy há chẳng nóng lòng mà binh vực quê hương ta!! Binh vực rồi làm sao...?..?

Không lẽ dăm ra mà tranh đấu, tức phải tranh thương lập đảng mạo diệc, kết giây đoàn thể, mà cạnh tranh quyền lợi, dặng mình giao thiệp với mình, cho khỏi đều khi thị của khách kiều-cư. Nhưng việc như vậy, thì phải cậy tay các nhà Hào gia phú hộ, hiệp tư bốn lại, nhiều tay vô nên kêu, mới là làm dặng, không lẽ dân nghèo làm dặng, còn những người ra làm làng thì phải có tăng tâm, hoặc là hàng sang ra mà làm làng, dặng dạy biền dân ngu dốt,

mấy đều khuất ừ, phải lo binh vực cho dân, chỉ về cho dân, nhưng đều lợi hại như vịnh. Chớ làm làng rồi, cứ lo chánh trị, kỳ chữ thần, bãi xá tắc, hoan hôn, tan, tế, không lo đến nông-thương có gì hệ, sanh nhai ra cho có lợi ích cho nước nhà, cứ giữ bốn phận làm tang... không diên giãc dân tộc, lần bước theo đường tấn hóa để chờ khi ai này chịu, như vậy có phải là làng Annam mà hại xã-hội Annam đó chăng!

Điều thứ ba, ông hỏi tôi rằng: hễ người coi chữ trình, thì đã làm được nghề buôn hay sao? rất đối người việc như trình kia, mà chưa chắc có đủ tư cách làm nghề buôn hay chưa, huân gì là người xem như trình. — Xin hỏi đáp, ông Huỳnh-kim-Phong ơi! ông nói rằng: Người viết báo còn chưa đủ tư cách làm nghề buôn, huân gì là người coi như trình. — biết rằng như vậy, nhưng mà nghề buôn là mối đại lợi của nước ta, tự bấy lâu nay, để cho khách kiều cư Chiêm đoạt, để ẹp Annam ta bên đường thương mại, nay có trời khải, cho các ông chủ bút, ta cổ động quốc tranh thương khắp cả Lục châu, cũng có chỗ mảnh tình mà lập đường mạo-diệp tư thông; ấy vậy đầu cho người viết báo không đủ tư cách mà làm nghề buôn đi nữa, thì cũng có dạ nhiệt thành, vì chúng tộc thương huê hương, thức tỉnh đồng bào dậy mà chỉ neo như vịnh đầu không tư cách mặt lòng, song có chí lo đời với quê hương đó.

Điều thứ tư, ông hỏi tôi rằng: sao không tiếm nghĩ việc gì cho đăng vịnh vang trong quê hương cổ thổ mình, mà xin với Nhà-nước một hai đều đăng phụ ích cho làng, nữ nào tiết một số tiền công nho, mua như trình ấy thật là vô lý quá. — Xin hỏi đáp, việc ấy có họa là mấy ông có quyền trách nhậm to tát,

xin còn biết đăng hay chưa, mà ông trách tôi sao ông không nghĩ, tôi chỉ vì trực ngôn, trực bút, thấy phải thì làm, thấy quấy thì chừa, thấy tệ thì bỏ lên.

Ông Huỳnh-kim-Phong ơi! những lời tôi nói trong bài "mối tệ rất lớn" thì chẳng khác như luồng gió thổi trên không, chỗ nào có bụi cát, thì bay mịch mù dày đặc, còn chỗ nào trong sạch thì càng thêm mát mẻ, làm đa ông, tôi mà luận bài "mối tệ rất lớn" đó thật là cảm được rơi vào trong chỗ tôi mà, sao ông lại bắt lỗi và trách tôi nhiều đến xét lý, còn như chệc Lý-Thiên khi thì cá và dân tộc ta, lẽ ông cũng có thấy có hay, sao ông làm thính, ông không ra phản đối với Hoa-kiểu nhưt báo, cho rõ ràng danh giá với quê hương, đăng cho dân đoàn xã-hội phục ông; thật là ông, tri kỷ bi bất tri kỷ thứ mà,...

Tôi rằng:

Ờ ông Huỳnh-kim-Phong ơi!
Nói vậy như ông rất bực bời,
Thuộc đáng tay cay trong một bịnh;
Lời ngay có ích đáng ngàn thời,
Sanh nhai ta phải lo lòng kiể;
Quyển tước vì đâu trách sức voi,
Mối lợi mở mang trong thế giới;
Làm người tại mặt há ngồi coi.

Hỏi đáp

Phạm-kim-Chi

Thầy pháp ăn tết

Nhơn thấy việc bất bình nên ngu si xiu sơ lược cho đồng bang lưu ý; việc chỉ khác thì tôi không dám tố trần, chớ ông thầy pháp này thiệt là gian hùng quá đời.

Ở đời ai ai cũng có số tiền định, từ sanh hữu mạng, chớ mấy ông thầy pháp có tài phép gì mà hống cái từ hườn

sanh cho đăng?

Mới hôm ba mươi tết đây, tại làng Tân-thới, tổng Lợi-mỹ (Mytho), có một ông thầy pháp kêu là thầy Ngô gian hùng quá lễ đực trợn một con heo của thân chủ mà ăn tết và chia cho bà con đăng lấy tiền xài luôn.

Đáng lẽ thì tôi không nói làm chi, ngặt vì thân chủ của thầy ta là cô của tôi, nếu làm lơ thì sợ nữa sau nhiều người phải bị cậu thầy gạt nữa, nên tôi phải bở mồi.

Vốn cô tôi hay tin đi đốn, có sanh một đứa con, bèn không biết cách vệ sanh nên con phải đau đến hoai, mới đem lại thầy ta mà ký bán. Tôi giúp cho đứa nhỏ, mình mấy rằng rịt tinh những cây nhựt, trên cổ đeo chuỗi bùa diệt coi bộ bó buộc quá. Thấy ta miệng đóng hồ hồ há trầu, dần bị khấn đỡ, tay cầm ngọn dao phay ó ré nhuyển lầu mà đứa nhỏ cũng trơ trơ không thấy mạch. Thường thường, hễ chữa rồi một trận, thầy ta bị phung rượu bắt ăn mà đồ mặt không hay. Đến ngày gần tết, thầy ta bày chuyện, bảo cô tôi phải cúng tổ một heo (à phải, tôi nghe thịt heo tới hỗn nẫu cắt một cân), cô tôi cũng bằng lòng cho người chớ heo tới, miếng là cho con mạnh giỏi thì thôi, tốn hao chẳng nệ.

Thầy ta bèn dặn đến 7 giờ sáng ngày ba mươi tết đem nhang đèn, nếp trắng, rượu và giấy vàng đến nguyện hương mà cúng.

Ài ngờ, đến ngày hẹn, lối 6 giờ sáng, cô tôi đem đồ đến dâng cúng, thấy thầy nằm trên đồng đưa tòn ten, phơi ba sợi râu hoe hoe, mặt đỏ au coi bộ lừ đừ và liêm diêm, (đó là say rồi đa, bị chữa trả cháo lòng cháo lăm!)

Cô tôi mới hỏi: «Là sao bây giờ sáng trắng rồi thầy không dậy lo làm heo mà cúng cho sớm?» Thầy bèn nói hơi

nhựa nhựa: «Cúng rồi hồi này ai biểu đi trễ...» Thấy pháp này thiệt dữ, dám ăn tươi một con heo không mổ không ống!

Cô tôi nghe nói trái lễ nổi nóng muốn ch... song cũng dần xuống, bèn xách đồ phụ lễ đi về ghé lại xóm đó mà phân chứng với một ông hương chức, đặng ngoài ngày sẽ cậy người lập đàn trận mà chữa lại thầy, thì người lối xóm thuật lại rằng: «Nghe ông làm heo hồi khuya rồi thầy chia cho bà con ông mới người một phần quây về mất; tưởng là ông làm heo ăn tết, chớ không hề ông dành ăn với tổ sư của ông.»

Đó đồng bang nghĩ coi, may là lão thầy pháp Ngô đây cũng là người có tuổi tác chút đỉnh rồi mà còn làm như thế, còn mấy chú thầy phép lơ lơ đương thời mới bực «áo nữa?? Tục thường, hễ cúng thì có kiể, mà ông cũng rồi kiể trợn hết một con heo gần nửa tạ, thân chủ ông không biết tới.

Thầy pháp ơi thầy pháp

Ôu binh hơi ôn binh...!...!

Đỗ-vô-Giá.

Tân-thới (Mytho)

Thông Tri

Quan Thuan-Bien chủ tịch Cánh thư chủ ý muốn làm một cuốn sách để chép những lý lịch cổ tịch nhưn vật trong tỉnh từ xưa đến giờ kể truyền nhau cho đủ lớp.

Vậy ai có những truyện tích chi hay, hữu ích về nhưn vật, thổ sản, truyện đạo đức cùng truyện biến ngôn văn... xin gởi đến cho quan Chủ tịch nói cho toàn thủ vĩ, mà giúp sức cùng ngài đăng chép thành cuốn sách cổ tịch nhưn vật trong tỉnh Cánh thư để làm kỷ

niệm lâu đời.

Lời ví dụ: Như xứ Bình-thủy, Trầon, Cẩu-kè v...v...thuở Tiễn-Trào kêu là xứ chi, có nhơn vật nào phát hiện tạo thời thế chi hữu dụng, đến ngày nay canh cải là mấy lần vau...vau...

Xin do theo đây mà biên cổ tích nhơn vật, đạo-đức cùng là truyện biển ngồn rong xứ, nếu truyện nào mình thông thuộc đủ gốc ngọn đầu đuôi.

Bạc giấy năm cắt 0\$50 của Hãng-bạc Đông-dương

Hãng bạc Đông-dương nay đã lục thực ban hành bạc giấy năm cắt (0\$50).

Kiểu giấy bạc này làm theo kiểu giấy mandat giấy thép mà mỗi bên đều có hình vẽ khác nhau.

Bề mặt—Hình vẽ ba sắc—đỏ, xám và trắng—vẽ tròn một cái cửa theo kiểu thức china in màu đỏ trong giấy ăn trắng, ở từng trên cái cửa ấy thì có chứa một khoản trắng mà in mấy chữ «Banque de l'Indochine» màu đỏ. Hai bên trụ cửa, mỗi bên đều vẽ một cái tháp theo kiểu thức china màu xám trong giấy ăn đỏ. Dưới chươn mỗi cái tháp đều có một cái khuôn màu xám, trong mỗi khuôn đều có in một số «50».

Ở chính giữa cái khuôn vẽ ấy lại có bông hoa sơ sài màu xám lợt lợt mà in mấy hàng chữ như vậy:

1° Một số «50» in bằng chữ lớn, màu xám thiệt đậm, xung quanh nét chữ có chạy viền trắng mà tách hẳn nét chữ và màu giấy ăn xám rời nhau ra.

2° Kế liền dưới bình vẽ khuôn cửa thì in số hiệu giấy, số hiệu ấy bảy chữ số; chính giữa in chữ đỏ như vậy «50 cents payables au porteur en Indo-Chine en espèce».—Bên tả in chữ «Un adminis-

trateur, B. Hely d'Oissel». Bên hữu: «L'administrateur directeur, S. Simon» Ở phía dưới lại in lặp lại bảy con số số hiệu giấy ở trên.

Bề trái—Bên này thì lại in có hai màu mà thôi, màu đỏ và màu trắng. Hai con rồng nằm đoanh mỗi con mỗi bên cái khuôn chính giữa. Rồng đầu đầu lại ở phía trên cái khuôn, hai bên đầu rồng chính giữa có một cái mê-day thoăn chận, ngắn, trong khoản mê-day thoăn ấy có in ba chữ B I C choàn nhau. Bốn góc khuôn đều có một cái khuôn nhỏ in một số «50» bằng chữ lớn.

Nơi khoản trung tiêm thì in chữ đỏ màu giấy ăn trắng như cách bốn cái khuôn nhỏ bốn góc. Chữ in nơi khoản trung tiêm ấy đọc như vậy:

«Décret du 3 Avril 1911. Emission autorisée le 6 Octobre 1919, l'article 139 du code pénal punit des travaux forcés à perpétuité ceux qui auront contrefait ou falsifié les billets de Banque autorisés par la loi, ainsi que ceux qui auront fait usage de ces billets contrefaits ou falsifiés.»

Cỡ giấy này bề dài 1 tấc, bề ngang 65 li

Một cuộc xổ số

Mới đây Quan Tổng-Thống Đông-Dương có cho phép hội «Comité central de la journée des régions libérées» tại Hà-nội mở một cuộc xổ số tại Tonkinặng lấy tiền gởi cho Hội «Comité du Secours national» tại Paris.

Định bán 50.000 số, mỗi số là 0\$50 Cho trúng 158 số chia ra như sau đây:

1 số độc đắc trúng dặng.....	4.000\$00
1 số thứ nhì trúng dặng.....	1.000 00
1 số thứ ba trúng dặng.....	500 00
5 số, mỗi số trúng dặng.....	100 00
50 số, mỗi số trúng dặng.....	20 00
100 số, mỗi số trúng dặng...	10 00

Định cuối tháng Avril 1920 thì xổ.

Tổng bản

Găm cuộc đời tât tẽ, cũng vì bởi anh bản, xử thế khi nhàn, cũng vì chưng gả, xét suy đã quá, nào phải rằng vu, xuôi nhiều người thất chí thành ngu, khiến nhiều kẻ vong tâm đoán trí, làm người khi thì, nhiều bợn khinh lờn, xuôi nhiều người mất thảo quên ơn, khiến nhiều kẻ xa thân trái thích, làm tàn hại cửa nhà xích xác, khiến lên tu quần áo tả lơi, khuấy Tô-Tán mang tiếng trong đời, báo Tử-Lộ bia truyền thiên hạ, Hồn Châu-mải vì người mà dễ vợ, Tống Tử-minh bởi gả mà bán em, hại nhiều người đối rách tèm hem, làm nhiều kẻ ăn nằm hãm hức, ấy là trang tãi đứơ, còn phải hại vì người, huống chi kẻ phạm phu, chẳng hư bao bởi gả, găm người ở nhiều đến thái quá, xét người làm nhiều nỗi sự sinh, hề theo ai thì nấy bất bình, hề theo ai thì làm thiệt hại, muốn tính phải cũng không cho phải, muốn thung dung chẳng chịu thung dung, làm cho người đầy đoạ tâm thân, khiến cho chúng hoa phiến tâm chí, gán cùng gả nhiều đến bi sỉ, phải toan bề tổng nhĩ viên sanh, chớ trách ta rằng có bạc tình, vì gả ở nhiều đến thất đức, nay có ngọn đèn bác nước, nhơn vừa thuở tàn đông, mượn ngọn gió nam-phong, đưa người ra đông hải.

C. M. C.

Quý vị

Ai có mặt ong muốn bán mấy tạ xin do nơi Bốn-quán.

Ấn-quán An-hà Cánhtho

Kính cáo

Tỉnh Cantho LOI BAO

Quan Chánh-Tham-Biện chủ tỉnh Cantho lấy làm may mắn mà tỏ cho nhơn dân trong bốn tỉnh hay rằng: có một Quan Lương-Y Langsa mới đến điều-dinh sở Nhà-Thương Cantho.

Vậy, trong nhơn dân ai có bệnh đến Nhà-Thương mà dưỡng bệnh, dầu kẻ giàu người nghèo chi cũng được sáng-sóc điều-trị một cách ân cần kỹ lưỡng vậy.

Văn tế Kỵ-nữ

Hỡi ôi! Báo sập lầu xanh,

Lục xiêu mướp phần

Ngoài bảy chữ vở lòng học thuộc, đủ tài vô lựu móng gà.

Trong tám nghề chữ dạ nào sai, sáng cuộc mạc cửa mướp đấng.

Nhớ các linh xưa!

Khi bé túi ở cùng cha mẹ, cảm ba mới khôn rời.

Lúc lớn khôn bạn với chị em, thả tứ thời càng mặng;

Trải thân với thế, làm gương cho khách hồng-quần.

Giúp sức với đời, mang tiếng vì đồng bạc trắng.

Cửa khép mở, cháng chương cùng quý khách; ăn nói bài buổi.

Phòng riêng chuơng nghiêng ngửa với vương-tôn, nét na lơ lảng.

Buông người kia mời người họ, ý chẳng trê tràng;

Đưa cửa trước rước cửa sau, tánh hay mau mặng.

Nghề vá may chẳng chuộn, đòi bữa chầu chờ;

Việc cạo gọt lại ham, hằng ngày sốt
sắng.

Không tiền lưng chẳng màng xạ ướp
hương xông;

Có học mặc há nê hơi bùn khét nắng

Đức đường ấy, tài tình đường ấy,
so cùng Võ-Hậu chi nhường.

Tuổi chừng ni, vóc vật chừng ni; sánh
với Hồ-Dương mới đáng.

Nỡ yên-ba chưa dứt, lẽ thì thêm tuổi
cho dài.

Đường trần tục vừa thông, sao nỡ
cái phần lại vẩn.

Ôi!

Lành lành nước hồ,

Rã rời keo gán....!

Nào những thướt chú-chà, chú-chè;
hoành-ni-na, a-bồ-bồ, còn ai mà làm
giận làm vui.

Nào những khi cậu-bầy, cậu-cấm; ba
cô-lý, mình lo-o còn ai lại cầu nhân
cần-nhẫn.

Lúc sinh tiểu ngày Ngươn-tiểu bướm
chân o-gi chường.

Khi một hầu tiết Thanh-minh mở
hoang có lảng.

Thương tiết bấy! má đào thêm đôi
phần, xức dầu thơm, ngồi xe kéo,
đạo đón bộ hành.

Thăm sâu thay! mạng bạc gặp hồi đen,
mang bình qui năm nhà-thương, ngồi
li chịu mắng.

Nhớ những lúc, áo hàng-ren, quần
nhiều trắng, bình-bao nợp nợp
khách lảng chơi.

Cảm những hồi, xơi thuốc đắng, nước
da chi, quanh-quê trơ trơ người tham
vấn.

Trận vui cá tháng, có kẻ ăn cần,
Rên siết trót đêm, không người lo lắng,
Thôi từ đây; má giá con, bông xa bướm

sông mê gió, lạnh dò tam lược thông
dong.

Thôi từ đây: lìa nhà-sở, xé giấy bình
biển khổ sóng êm thuyền-tình qua
khỏe khoắn.

Sầu sảo đôi hàng quốc-ngữ, tỏ chút
tình vịnh-biệt khách hồng-nhan.

Sơ sai ít chữ văn-môn, tỏ chút nghĩa
cửa tuyến người bạc mạng.

Sắp đặt một mâm chuỗi chát, có linh
xin hưởng cho nhiều.

Kỷ càng ít đĩa mắm nêm, có tưởng
hãy dùng cho cang.

Hỡi ôi thương thay!

Có linh xin chứng!

Tào-kê số sáu

thành tâm khấu bái

Thi-diệu

Madame Nguyễn-quan-Trường tiên du

KỶ NHỰT

Mấy năm cang lệ mấy năm tròn
Gấm cuộc trường chiêm dạ héo don
Mặt nhành an tình đã phũo gây
Mấy niềm tâm sự bỗng thon-von
Thế xưa nỡ phụ cùng trời đất
Hên trước sao không then nước non
Gương rá huê tăng lang rẻ hạn
Giấy cảm ty đứt tiếng tâm còn

KỶ NHỊ

Nguồn ơn biển ái ngở vườn tròn
Xây đôi cung nga tiếng vẽ don
Ngọc án non Côn hơi vẩn bạc
Vàng chiêm sông Lệ bỗng thon von
Bao đành chích nhận sáu đơn quanh
Nỡ để trê thờ tiếng ni-non
Nhớ bạn cảm xang không trời bực
Câu hoàn khúc trước cũng như còn

KỶ-TAM

Ôc gấm đà xong oái tao đang

Nào hay thay đổi cuộc thương lang

Gương loan sánh mặt rời hơi ngọc

Gởi phụng so vai vắng bạn vàng

Trẻ đại chích chiều gà mất mẹ

Lừa đôi ngao ngáu nhận lia đoàn

Mất còn dăm trách ơn cao thăm

Nghĩa trọn trăm năm cũng rở ràng

Nguyễn-văn-Sốc cựu Hội Đồng địa hạt,

trực diết nhi, cựu kỹ lục Nguyễn-quan-

Trưởng Chánh thất tiên du,

VÀNG

Ý khi tương kỳ chấp khayết đương niên d₁,
ngã lạc.

Biệt ly mục định ca bồn thử nhưt vị quân
mang.

cựu Hội-Đồng-Võ

Đoạn kim dư ngã tâm tương khế.

Xi cựu lán quân mộng chánh viên.

Cựu Hội-Đồng-Hình

Cổ bồn thử tể nang di thỉnh

Tặng hội hà niên hữu sở tư

Đông-văn-Sáng.

Hương Cả làng Mỹ Thuận

Quảng tài-Thanh

Tiệm Đóng ghe và sửa ghe
ở bên kia sông gần cột giây thép
và CANTHO

PHÙNG-CHIỀU — CHỦ TIỆM

Kính cùng quý vị đặng tường, nay
tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe,
có sấm ụ và bè tiện bề sửa và kéo ghe
Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây
cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn
các nơi.

Chủ tiệm này biết lễ nghi của người
Annam nên tiếp rước quý vị vừa lòng
luôn luôn chủ tiệm này khi trước có
làm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài-
Lại, thì ai ai cũng biết rằng người ấy
biết chiều hiền đãi si lực nào

Xin quý ông quý thầy có cần dùng mua
cây cưa đóng hay là sửa ghe đến tiệm
Quảng-tài-Thanh thì rõ.—Cái xin quý
ông quý thầy thưởng.

Này kính cáo.

Cáo bạch

Có bán cang

viết "PORTE-

PLUMES À RÉSER-

VOIR" ngòi viết

bằng vàng thiệt

cao "PLUMES EN

OR CONTRÔLÉ"

không sét,

không mòn. Có

khẩu (AGRAF)

một đầu thibút

viết, còn đầu

kia thì viết chì

(PORTEMINE); có

phụ thêm 1

hộp nhỏ đựng

năm cộng chì

để thay. Cây

viết này nếu

giữ mười năm

không hư.

Xin đừng

tưởng rằng cây

viết này giống

theo cang viết

năm cũ, một

đồng của khách

bán đó.

Mua về, nếu

xài không đặng

không xứng

đáng với đồng

tiền thì trả lại

Bồn hiệu sẽ trả

tiền lại đủ.

Giá một cây

là (có hộp, có

complegoutte)

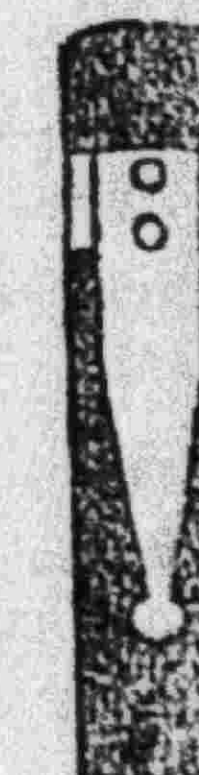
4\$50

Mua nguyên lỗ

về bán lại càng

lợi giá nhẹ

hơn nhiều.

Trữ bán tại
nhà in An-Hà
CANTHO

Bạn hát xiết Annam

(Cirque Annamite)

Lời kính cáo

Từ ngày chúng tôi lập thành bạn hát xiết Annam đến nay gần đúng 1 năm rồi, thường đi hát khắp Lục-châu, đến đâu nói cho phải: cũng nhờ Đồng bang, đôi nghĩa Đồng bào, thương tình đồng chí, vui lòng xem giúp, lại cũng là may: kếp hát và nam nữ tài tử của bạn chúng tôi làm tuồng đẹp mắt tại đẹp mắt Đồng-bang, nên tiếng khen không giứt. Ở đây, chúng tôi thân cảm ngàn ngày.

Nghĩ vì: Xưa nay Đồng bang ta chưa ai ra lập dựng một bạn hát xiết khi cụ sung túc như các nước bên cõi Âu-mỹ. Nay chúng tôi chủ ý, thiết là: bắt cầu lợi cũ cầu danh, muốn lập thêm bạn hát xiết của chúng tôi ra cho thiệt lớn, kếp làm tuồng chọn người cho thuần thực, ngó ngoại bang trông vào may mà dựng đẹp mắt ngợi khen, thì tiếng thơm cũng bay lây cho Đồng-chúng.

Vậy tôi rao báo này cho Lục-châu người Annam ta mà thôi, ai có biết kiểu cách chi lạ trong cuộc thể thao: nhào, múa, đánh đu, đi giày, hoặc nghề chi khác v...v... Xin đến giúp sức cùng bạn chúng tôi, thì chúng tôi cũng trọng tiếp luận tài nập dụng và huân công cho xứng đáng.

Nếu vị nào muốn viết thư trước cho tôi mà bàn luận đến chi, xin để bao như vậy: Và xin nhớ biên cho tôi cái hiệu thì tôi sẵn lòng trả lời.

Monsieur André Thuận. Directeur de la troupe d'acrobates Annamites à Vinhlong. (à faire suivre)

André Thuận kính cáo

Nam Bắc Ái

Kính trình cùng quý vị:

Tại tiệm tôi, có trữ Trà-Nam-Việt, dầu mần (Essence de menthe) hiệu Lò-tiền và các thứ xà-bông.

Có phòng ngủ, rộng rãi sạch sẽ.

Có bán cơm Annam, cơm Tây, và rượu là

Người Quán-lý tiệm này, biết phép vệ-sanh, cho nên sự tình khiết ít nơi bị kếp!

Cúi xin chư-vị đồng-bào, mở lòng đoàn thể, giúp chúng tôi cho vững bước trong cuộc thương trường, là 1 điều chúng tôi rất trọng ơn chư quý vị lắm đó.

Nghĩ rằng:

Người Annam, thương Annam, Lấp sông, phá núi, dầu làm như chơi!

Monsieur Lê-Mai, Quán-lý

Nam-Bắc-Ái

Poste de Trà-ôn

Kính đón

Mấy ông Chủ-bút Nhựt-trình quốc-ngữ nếu đi lỡ đường, ghé ăn, nghỉ tiệm tôi chúng tôi chẳng tính tiền chi cả.

Lời Rao

Rượu Rhum Stella

Hội làm Đường và làm rượu rơm ở tại Cantho kêu hùn vốn thêm cho đủ 1 triệu rưỡi quan tiền laosga (1 million et demi de francs)

Vì nào muốn hùn xin do nơi ông QUẢN LÝ hội đường niên ngụ tại phòng văn quan Trạng-sur A. Viviers tại Cantho

Bán

Có bán một con ngựa kim bắc thảo lai.

Ái muốn mua xin do nơi M. Pierrat Payeur à Cantho.

Trường Võ Văn

Cantho

Dạy học trò thi lấy bằng cấp Sơ học

Học và ăn ngủ tại trường

12 \$ một tháng

Học và ăn buổi trưa 7 \$

Học ngoài.....4 \$

Bữa 1 tháng chạp Annam bài trường

Bữa 1 tháng giêng Annam tự trường

Hội mua bán lúa

«Nam-lợi-mỹ» TRÀ-ÔN

Số vốn 200.000\$00 (hai mươi muôn)

Hội mua bán chắc chắn, cân lường thật thà, vị nào ở xa muốn bán xin gửi lúa kiểu đến, hội sẽ đánh giấy thép định giá, hoặc sai người đến thương nghị

Nguyễn-văn-Bổn

Quản-lý Nguyễn-văn-Cần

Đặng-văn-Chiêu

Hậu thanh

Giao tiếp thương mại hội

CU LAO MÂY— TRAON

Hội mua bán lúa

Hội này khởi sự mua bán từ ngày 1 Mars 1919 đến ngày nay là 15 Septembre 1919 tính số mỗi 100\$00 thì lời được 52\$ còn tài sản tính hồi hết thấy giá đáng 50\$00 đều tính nhập vô số vốn.

Nay hội mở hùn thêm mỗi phần hùn là 150\$; như vị nào muốn hùn mấy hùn tùy thích. Định đến ngày 1. Décembre 1919 thì nạp số hùn; như vị nào muốn hỏi đều chỉ xin gửi thư cho Monsieur Từ chủ Hội Giao tiếp sẽ hồi âm lập tức.

Thương xã Hội

Việc nên làm!!

Rượu Rhum Stella làm tại Cantho, đặt rỗng bằng nước mía, uống đã ngon mà giá lại rẻ.

Vậy Bồn hiệu kính cùng chư quý vị rõ: Như vị nào muốn lãnh về bán đặng kiếm tiền huê hồng, xin viết thư cho Bồn hiệu mà thương nghị.

Lãnh về bán khỏi trả tiền trước, bán đặng bao nhiêu thì trả tiền bấy nhiêu. Còn như vị nào lãnh rượu về mà bán chẳng đặng, thì gửi trả lại cho Bồn hiệu cũng đặng vậy, miễn là về còn tốt thì thôi.

Société des Sucres et Rhums de Cantho
Kính Cáo

Một việc khá lắm

Có quan Giám Đốc Quesnel sẵn lòng muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại bấp mười Mỹtho sở thứ nhứt được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì được 216 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng-đốc Lộc, kinh này xáng mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vài-co cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại sẵn trong đất có mười ba cái địa, cá rất đại lợi. Có một sở đất khác kề cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiệu Speidel đã bị nhà nước tịch thu lại và có lẽ trong một ít lâu sẽ giao giá bán.

Hai sở ruộng của quan giám đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 tới 15 ngàn giạ.

Ái muốn mua hai sở đất ấy xin gửi thư cho quan Giám đốc Quesnel tại Saigon, hay là gửi cho sở Nhựt trình An-hà tại Cán-thơ mà thương nghị và đến xem bản đồ thì hiểu rõ

MỸ KỸ

TIỆM HOA CHƠI DUNG VÀ KHẮC CON ĐAU
ở đường Turc, số 16
Ngang nhà MOTTET, Saigon

Kính cáo cùng quý khách dặng hay: tại
tiệm tôi có là n mà đá bằng đá cẩm thạch,
đá xanh Ton-kin có đủ các thứ kiểu.
Có khắc con dấu bằng đồng, mỏ thun
bằng cây, chạm bảu đồng cùng hoa diên
thảo một theo là nhân hiệu, vào vắn.
Mộ bia chạm bảu đá cẩm thạch.

Có thợ họa chạm đượ nhấm hình
người mà vẽ bằng dầu sơn vô hổ, nước
thuốc mực Tàu, viết chỉ than, họa biễn
liều và tranh, họa sơn thủy.
Articles du Tonkin et Chaussures en tous
genres.

Trương-Ngọc-Giàu cần khải

Phở cáo đồng bang

Kể từ buổi An-Hà An-quán,
Tại Cánh-thơ, tạo sáng đến rày,
Lục-châu quân-tử, ơn dày
Máo-cán mua giúp, ngày nay thanh-hành,
Thanh-hành dặng cửa hàng rộng mở
Máy sấm thêm, thấy thợ tin rờng,
Lành in chỉ thấy đẹp xong,
Truyện, thơ, danh-thiệp, thiệp-bồng,
thiệp-tan.

Toa, số, hồ, làm càng kỹ lưỡng,
Chắc lại bền chằng nhượng của người
Nói chỉ sách đóng thì thôi!
Lưng da, lưng bố, để đời ít hư.
Sách in sáng, tinh từ, Kim Túy,
Tự điển cùng Sứ ký Đại nam.
Tuần tra Pháp lệ, dạy kham,
Cách thi hành án, thiết làm rất hay.
Thước, viết nghiên sáng đây đủ hạng
Thiếu chỉ dân giấy láng, mực ngời;
Chức trao, nào phải nhướng lời.
Sang chơi t chuyển xin mời các ông
Tuy vật liệu, nay không dễ đủ,
Bồn quán nào dám phụ ý ai,
Khó nhọc thư mấy chằng nài,
Miếng cho đẹp dạ Quý-ngài là hơn.
An-Hà An-Quán Rd Saintenoy Cánh-thơ.
Đến kính.

LOI RAO

Kể từ ngày 4 Novembre 1919, ai
có trông mĩa nhiều xin chờ đến lò
rượu RHUM STELLA tại làng Phú-Thứ
(Cánh-thơ) mà bán. Bất luận mấy ghe cũng
mua; mua dặng tiền lắm.

Còn ai chưa trông mĩa cũng nên trông
cho nhiều mà bán vì lò rượu này dùng
nước mĩa mà làm rượu.

Xin ghé mắt

Truyện Ngủ-phụng-Lân của Trần-vân-
Hương có để bán tại nhà in Hậu-giang
Cánh-thơ. Vay xin đồng bang liên vài cái
tiểu láng phí mua; đọc giúp vui giây lát,
giải muộn thoãn cũng được vài canh.
Trước là coi cho tiêu khiển ngày giờ sau
thấy đều tệ mà chữa!

Hãy mua coi sẽ biết. Ngộ lắm!!
Giá mỗi cuốn là..... 0\$20
Ai mua nhiều tính giá rẻ hơn
1 cuốn giá..... 0\$20
50 cuốn giá..... 6\$50
100 cuốn giá..... 12

LE-KHANH-TRINH

Geometre-civil

CANTHO-CHAUDOC

LEVÉ DE PLANS

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ông Lê khánh-Trinh

KINH-LÝ

Cantho-Chaudoc

Lãnh đạo diên thổ

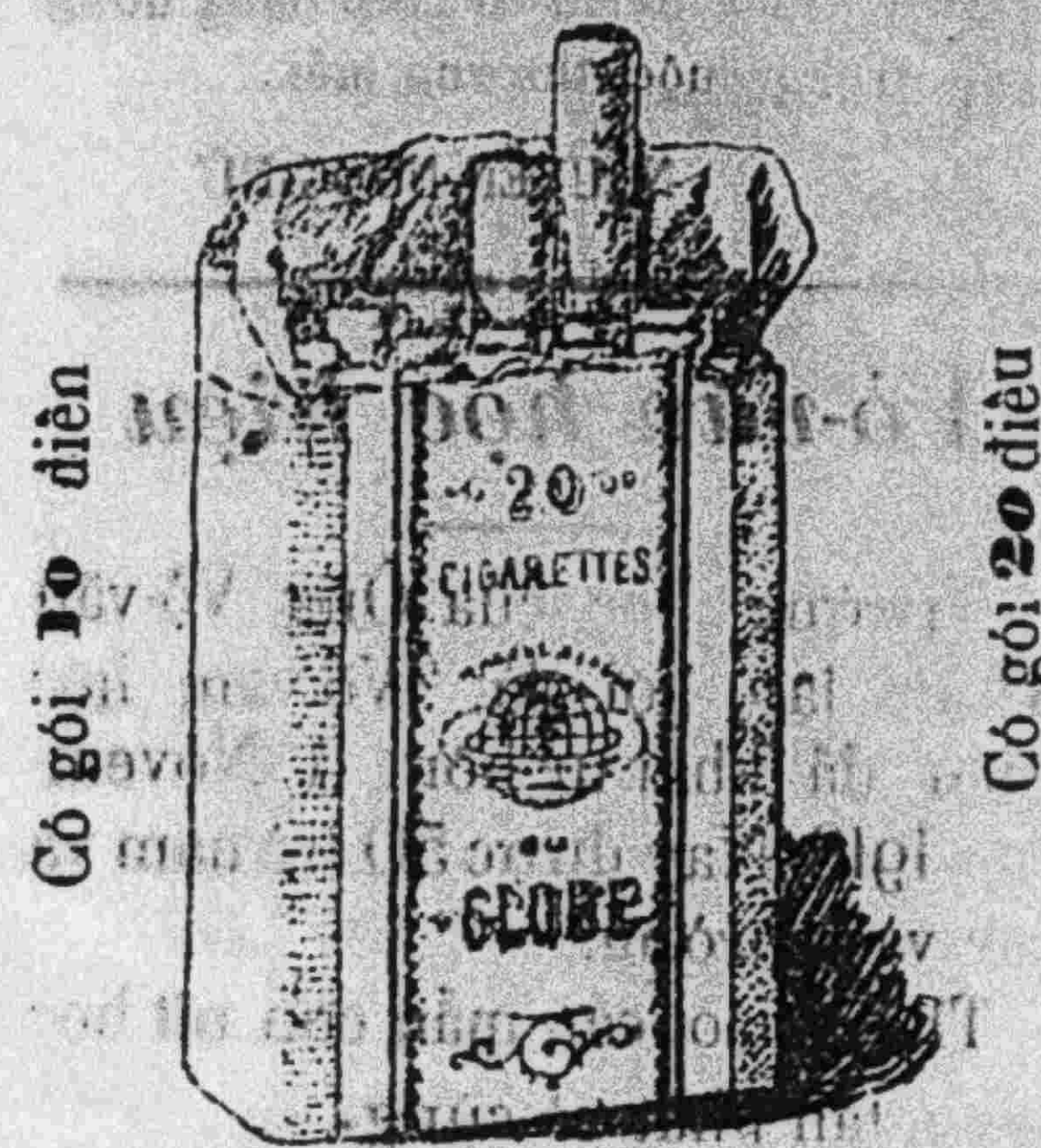
Phân ranh hạng

Tương phân thổ sản

Công chuyên làm kỹ và mau lại giá nhẹ
Xin viết thư nơi tôi mà thương nghị.

Thuốc diên hiệu Globe

(TRAI ĐAT)

Có gói 10 diên

Có gói 20 diên

Hút dặng ngon, dễ đánh lâu được
không mố, không mực.

Tại Hãng DENIS-FRÈRES có trữ bán

Nhà máy xay gạo

TẠI CHAU THÀNH CÁNTHƠ

Tại nhà máy này có xay vatrừ gạo
trắng, bán, lẻ và bán tạ. Gạo xay ra có
nhiều hạng tùy theo giá.

Trong lục-châu chữ vì nào muốn mua
hoặc nhiều hoặc ít, xin viết thư mà
thương nghị.

Décertiquerie de Cantho.

LOI RAO

Kính cùng lục-châu dặng rõ tại nhà
in Hậu-Giang Cánh-thơ có bán sách chữ
quốc-am để giúp cho Hương-chữ có
quyển thi hành như trường-tòa.

Sách này có 156 trương và có đủ kiểu
yết thi, lời truyền rao, của ông DƯƠNG-
VAN-MEN mới soạn.

Giá mỗi cuốn là..... 3\$.00

Tiền gói..... 0.15

Xin vì ết thư đến nhà in Hậu-Giang
Cánh-thơ, mà mua.

PIERRE PHAN-VAN-VAN

DIT VANG

Geometre civil

Longxuyen- Chaudoc - Sadec

ARPENTAGE

Délimitation et Bornage

EXPERTISES

Ong Phan-van-Vang

(Pierre)

KINH LÝ NGOẠI NGẠCH

LONGXUYEN-CHAUDOC-SADEC

Lãnh đạo diên thổ,

Phân giải hạng,

Tương phân thổ sản,

Công chuyên làm kỹ

càng và tin giá nhẹ

Diên chủ có cần dùng

xin viết thư thương nghị

Thuốc gói hiệu Globe

(TRAI ĐAT)

Mấy tay thường dùng thuốc diên cho
thuốc Gà-lốp là dặng, khói thơm hút
không khô cổ.

Một mình hãng DENIS-FRÈRES có trữ
bán sẵn mà thôi.

HIỆU MÓI

Trần-Mạnh

Ở đường mé-sông, gần cầu tàu Khách-Trú—**Cantho**

Có bán đủ thứ: Rượu-tây, đồ-hộp, thuốc hút (TABACS ET CIGARETTES) thuốc-tây (PRODUITS PHARMACEUTIQUES) dù, nón, khăn sách, truyện, thơ, tuồng, giấy, mực, và các thứ vật dụng theo thể-cách kim-thời, vân vân.....

Kính cùng Lục-châu Quán-tử

Tiệm tôi mới lập, bán đủ các thứ hàng hóa, đã kể trên đây; chẳng những là

uống và tốt, lại còn giá rẻ hơn các nơi. Tôi có lãnh bán CONTRE REMBOURSEMENT cho những người ở xa (ngoại tỉnh, hay là xa cách châu thành) có cần dùng món chi, chẳng hạn, cứ việc viết thư cho tôi thì tôi liền gửi món ấy đến cho chứ-tôn lập tức. Nói tóm lại đều là: chứ-tôn có cần dùng vật chi, ở tại Cantho có bán thì tôi cũng có thể mà gửi ngay cho chứ-tôn được vậy.

Xin chứ-tôn Quý-khách, tương tình đồng-ban, ra ơn chiếu-cổ, giúp nhau, đừng mau lãn-bộ trong nề thương-trường, thì ơn ấy rất nên thâm cảm.

TRẦN-MẠNH kính cáo.

TIỆM BÁN BÁNH MÌ

HIỆU TÂN-PHƯỚC

Đường kinh lập Cantho

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

LÀ CHỦ TIỆM

Kính lời cho quý ông, quý thấy rõ: tiệm tôi làm bánh mì rỗng bột mì tây, mua tại hãng bán bột tốt có danh tại Saigon. Cách làm sạch sẽ, bánh thì để trong tủ có kiến rộng nước kiến lên

không dặng, ruồi bu không được lại khỏi ai sờ tay dơ, ai muốn mua ở nào thì chỉ người trong tiệm lấy trao cho.

Xin có lòng chiếu cố giúp bạng đồng bang trong cuộc thương mãi.

NGUYỄN-NGỌC-NỮ

Vô-văn học hiệu

Trường học của Ông Vô-văn Thơm lập, gọi là "Vô văn, học hiệu" đã khai từ hôm 4 Novembre 1918. Nay được 50 trò nam và nữ vào trường.

Thấy giáo cần mẫn con nít học mau tần phát vô cùng.

Tiến học và ăn, ngủ phải đóng trước tin giá như vậy.

Học ngoài (không ăn ngủ)4

Học và ăn buổi trưa,7

Học và ăn ba buổi, ngủ tại trường12

Như ai dùng giấy Quốc-trái mà đóng tiền trường cho con cháu học, thì Ông Đốc học trường Vô văn cũng thâu, cứ mỗi phiếu 100 francs thì kể là.....16

Bữa 3 Juillet bài trường tới 5 Aout thì tự còn kỳ bài trường Tết thì cứ rằm tháng chạp bãi qua rằm tháng giêng thì tự bà con có bác ai có dịp đi Cantho ghé coi cách sắp đặt chỗ học, chỗ ăn, chỗ ngủ.

Ai có cần hỏi thăm điều gì; xin gửi thư cho Ông Vô-văn Thơm thì lập tức có thư trả lời.

PHARMACIE SHANGHAI

TRÔNG RÀN THAY CON MẮT

Chủ nhơn TRIEU-CUONG

Một tiệm lớn ở tại đường Marins, số 88—**Cholon**

Một tiệm mới ở tại đường Gallieni, số 3—**Saigon**

(Ngang nhà ga xe lửa Saigon-Cholon gần Chợ Mới)

Bổn Dược Phòng có trữ bán nhiều thứ thuốc rất nên thần hiệu đến có dùng cái nhãn «Con Bướm Bướm» làm tín, chứ quí vị có mua thuốc của tiệm tôi, hãy nài cho được cái nhãn «Con Bướm Bướm» mới là thiệt thuốc của tiệm tôi, kéo làm thử giả nòng vào thêm hại

Bổn Dược phòng có gửi thuốc tại nhà M. THÁI-KY-SON, ở đường Pellerin số 23-Saigon bán giùm, giá của tiệm tôi, chứ quí vị ở trong Lục-Chân có cần dùng thuốc của tiệm tôi, xin viết thư cho hay sáng lòng gửi cách Contre remboursement. Còn tiền gửi về thần chủ phải chịu

SHANGHAI BO HUYET YẾN SƠ VÊ

(20) Thuốc bổ thần tinh thần hiệu

THẬN HOÀN

Theo đời Văn-minh này trong xã hội của Đông-bào ta từng có tiếng khen cho thuốc trị bệnh nhiều món đã hay, lại lịch trị vô cùng, và các Lương-y trong các nước cũng làm chứng chắc cho ta phương thuốc Tự Thận này là một phương quí lạ trong việc tráng dương nếu bình các chứng thuốc Thận rất nên đề đặt, theo thuốc này mà trị những là: Tâm, Thận bất giao sanh chứng chiêm bao Di-tinh, nếu đề lâu ngày đường Ngọc quan hư xương móng hoại biến ra chứng Trệ-khí (đau giải) dùng thường thuốc này thì tráng hóa cho mạnh môn âm nơi thần thì tức thì mạnh giỏi:

1.—Huyết khí suy nhược, tinh thần hao kém, ăn uống không dặng, giao cấu không nổi, mộng-mị di-tinh cũng là đờn bà lạnh nơi tử cung, đờn ông tinh huyết hư nhược nên mới chậm có con, dùng thuốc này công hiệu hơn hết, sức mới mạnh hơn tinh chắc của các loài cá, và âm thần thì hơn sức Lộc-nhung, thiệt là bổ thần hạng nhất trong hoàn cầu;

2.—Bàn hoàng thọ thấp, nhiệt sanh chứng lậu trệ, ngũ lâm, mới thì dai gât, lâu thì bài hoại đờn điều, hay là bởi đau sang độc mà uống nhiều thứ thuốc hại độc làm cho phạt ti-vị hao thần phủ; dùng đến thuốc này cũng năng bởi bổ chơn nguơn tiêu trừ các chứng bệnh;

3.—Mỗi lững mỗi gối, nhứt tề xương cốt, đi đứng có dấu không vững vàng, các chứng thuốc về cuộc chơi bởi quá độ khiến tinh thần bùng rãng, dùng thuốc này trở nên mạnh mẽ;

4.—Ti-vị hư khí huyết hao kém, hay

mệt hay mỗi đêm khuya, thường hay sông bện bởi tích trệ nhiều, ăn uống không tiêu, dùng đến thuốc này khai vị kiện ti châu thân an ổn;

5.—Đờn bà con gái đường kinh huyết hư-huyết kinh vàng dợt ngưng trệ đông khối huyết sắc bầm, sanh chứng xích đới hạ, bạch đới hạ, đường kinh trời sục không chừng, khi ít khi nhiều nơi âm môn hư lạnh, dùng đến thuốc này rất hay vô cùng;

6.—Những người già cả, thân hư mang môn hóa kém, hay dai dăm, xương cốt mỏi mệ, dùng đến thuốc này rất có tinh bồi thần, đầu già tuổi cao cũng mau có con thiệt là thuốc bổ thần rất nên công hiệu.

Như vị nào có mấy chứng đã kể như trên đây, thì mau dùng thuốc hoàn này trong một ngày sẽ thấy hiệu nghiệm chẳng sai, uống luôn cho dặng 3, 4 ngày các bệnh đều hết, mà lại mạnh mẽ hơn xưa thân thể tráng kiện, như mấy ông già, bà cả khí huyết dầm suy, tinh thần hao kém ăn uống chẳng dặng, bình loạn liên niên, như uống thuốc này cho thường, thì ăn uống mau tiêu, da thịt mịn màng, thêm sức sống lâu, già trở nên trẻ, còn trẻ thêm sức mạnh, có con thiệt là một phương thuốc bổ huyết rất hay quí trong hoàn cầu.

Chư quí vị có mua hãy nài cho dặng hiệu PHARMACIE SHANGHAI và coi nhãn «Con BƯỚM-BƯỚM» mới là thiệt thuốc của BỔN-DƯỢC-PHÒNG kéo làm thử giả mạo

CÁCH DÙNG: Tối trước khi đi ngủ uống một hoàn, uống với nước muối hay là nước trà, dùng luôn luôn đến khi trong mình cho thiệt mạnh.

THIỆT GIA:

Mỗi hộp hai hoàn1\$00

Lu et approuvé avant publication
Cantho, le 19 Mars 1920
P. L. Courmoussier